

Datum

2024-08-06

Adress

Diarienummer

GYVF-2024-3301

Yttrande

Till

Skolinspektionen

Remiss från Skolinspektionen gällande Flyinge AB ansökan om godkännande som huvudman för riksrekryterande utbildning vid den fristående gymnasieskolan Flyinge Hästsportgymnasium i Lunds kommun

Dnr SI 2024–3913

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Skolinspektionen har skickat ansökan om godkännande som huvudman för riksrekryterande utbildning avseende hästskötare med inriktning skötsel och drift av hästsportanläggningar på naturbruksprogrammet vid den fristående gymnasieskolan Flyinge Hästsportgymnasium i Lunds kommun från och med läsåret 2025/2026 till Malmö stad. Ansökan avser förnyelse. Nämnden har möjlighet att yttra sig över om utbildningen innebär påtagligt negativa följder för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att riksrekryterande utbildning hästskötare med inriktning skötsel och drift av hästsportanläggningar på naturbruksprogrammet vid den fristående gymnasieskolan Flyinge Hästsportgymnasium i Lunds kommun enligt ansökan sannolikt skulle innebära påtagligt negativa följder på lång sikt för den kommunala skolorganisationen och för samverkansområdet.

Yttrande

Ändamålsenlig dimensionering av gymnasial utbildning

Skolinspektionen har skickat ansökan om godkännande som huvudman för riksrekryterande utbildning avseende hästskötare med inriktning skötsel och drift av hästsportanläggningar på naturbruksprogrammet vid den fristående gymnasieskolan Flyinge Hästsportgymnasium i Lunds kommun från och med läsåret 2025/2026 till

Malmö stad. Nämnden har möjlighet att yttra sig över om utbildningen innebär påtagligt negativa följder för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna. Ansökan avser en förnyelse.

Enligt Skollagen ska huvudmän ta hänsyn till ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov vid planering och dimensionering av de nationella programmen och introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion utformade för en grupp elever.

Skolverket tar, enligt 6 a § förordning (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk, fram regionala planeringsunderlag för att stärka förutsättningarna för en ändamålsenlig planering och dimensionering av gymnasial utbildning.

Planeringsunderlagen ska stödja huvudmännen i att planera utbildningsutbudet så att det möter både ungdomars efterfrågan, vuxnas efterfrågan och behov samt arbetsmarknadens behov.

I Skolverkets planeringsunderlag för gymnasial utbildning Skåne län, bedöms att andelen platser inom naturbruksprogrammet bör minska i Skåne. Enligt Skolverket har naturbruksprogrammet en relativt låg etableringsgrad på arbetsmarknaden och jämförelsevis låg andel av dessa elever arbetar inom ett yrke som matchar deras utbildning. Enligt Skolverket bör en omfördelning av platser ske från inriktningen djurvård till inriktningarna skogsbruk och lantbruk¹.

Naturbruksprogrammet i Malmö stad och samverkansområdet

Malmö stad erbjuder naturbruksprogrammet som en lärlingsutbildning och har antagit mellan 2 och 5 elever under de senaste tre åren.

Enligt Skolverkets regionala planeringsunderlag för Skåne län finns för närvarande ett antal tomma platser inom naturbruksprogrammet. På sikt bedömer Skolverket att andelen erbjudna platser på naturbruksprogrammet bör minska. Samtidigt bör en omfördelning av platser ske från inriktningen djurvård till inriktningarna skogsbruk och lantbruk. Naturbruksprogrammet bedrevs läsåret 2022/23 i 6 av länets 8 pendlingsområden. Vilka inriktningar som bedrevs varierade mellan pendlingsområdena. Programinriktat val mot naturbruksprogrammet och yrkesintroduktion med inriktning mot naturbruk bedrevs i 5 pendlingsområden. Flyinge AB har nu även i ett annat ärende (Skolinspektionens dnr. 2024–3904, Malmös dnr. 2024–3300), ansökt om en liknande utbildning, riksrekryterande utbildning avseende internationell hästskötare inom naturbruksprogrammet

¹ Skolverket (2023) Planeringsunderlag för gymnasial utbildning - Skåne län, s 7. dnr.2022:1840

Flyinge AB har tidigare bedrivit riksrekryterande utbildning med motsvarande innehåll efter 2011 och enligt Skolverkets planeringsunderlag riskerar alltså förnyelsen att leda till en överetablering av utbildningsplatser inom naturbruksområdet. Ytterst kan konsekvensen av överetablering bli en ökad risk för att programmet kommer behöva avvecklas på grund av minskat elevunderlag. Detta drabbar i första hand redan antagna elever som tvingas byta skola och ibland även program eller inriktning. Förutom brist på kontinuitet, bristande överlämning av betygshandlingar, problem vid betygssättning och bedömning, kan det också i vissa fall leda till förlängd utbildningstid för att nå målen.

Vad gäller riksrekryterande utbildning avseende hästskötare med inriktning skötsel och drift av hästsportanläggningar på naturbruksprogrammet beräknas av Flyinge AB att ta emot 28 elever årligen och skulle fullt utbyggd omfatta 84 elever år 2027 fördelade på tre årskurser.

Nämndens verksamheter kan dessutom påverkas påtagligt negativt ekonomiskt vid en överetablering av fler gymnasieplatser då det höstterminen 2024 startar två nya gymnasieskolor i kommunal regi. Sammanlagt erbjuder dessa gymnasieskolor 2000 utbildningsplatser vilket motsvarar ett behov utifrån befolkningsprognosen samt en utökning av yrkesutbildningar. Av stadens befolkningsprognos framgår även att ökningen av antalet 16-åringar mattas av vid år 2027.

Förutsättningar för etablering på arbetsmarknaden

Utsikterna för arbetsmarknaden är svåra att bedöma men enligt SCB:s prognos som presenteras i Skolverkets planeringsunderlag väntas det på sikt bli ett balanserat arbetsmarknadsläge för naturbruksutbildade. En jämförelsevis låg andel naturbruksutbildade arbetar inom ett yrke som matchar deras utbildning. Arbetsmarknadsutsikterna för internationell hästskötare framstår som begränsade och arbetstillfällena inom området riktar sig mer mot jord- och skogsbruk. Ungdomar som varken arbetar eller studerar (UVAS) i Malmö är en utmaning för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och Malmö stad (Tillväxtkommissionens slutrapport 2023²). Det är därför av vikt att gymnasieutbildning som erbjuds inom samverkansområdet stärker ungas övergång till arbetslivet.

En förnyelse av naturbruksprogrammet med angiven profil bidrar inte till att minska ungdomars arbetslöshet och möter inte Skolverkets bedömning avseende arbetsmarknadens behov i Skåne. Naturbruksprogrammet inom hästskötare med inriktning skötsel och drift av hästsportanläggningar innebär ökad risk för att eleverna efter avslutad utbildning får svårt att bli självförsörjande.

² Malmö: En stad, två berättelser (s. 77) [Malmö Tillväxtkommission Slutrapport maj 2023.pdf](#)

Även om ansökan avser en förnyelse bedömer nämnden sammanfattningsvis att naturbruksprogrammet inom hästskötare med inriktning skötsel och drift av hästsportanläggningar på naturbruksprogrammet med Flyinge AB som huvudman sannolikt skulle innebära påtagligt negativa följder på lång sikt för både den kommunala organisationen och Malmöbor.

Frågorna 2–4 besvaras i Bilaga 1.

Ordförande

Juan-Tadeo Espitia (S)

Förvaltningsdirektör

Anneli Schwartz